

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/369/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115201818
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8115201818.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu X. A., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX I. XXX, zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ s. r. o, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C 30/2015-46 zo dňa 09.09.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa a vracia vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd určil, že úver zo zmluvy o úvere XXXXXXXXXX z 15.1.2013 uzavretej medzi účastníkmi konania je bezúročný a bez poplatkov. Rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 262,55 eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Prvostupňový súd tak rozhodol o návrhu žalobcu, ktorý žiadal určiť, že úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože poplatok dohodnutý v zmluve o úvere na sumu 300 eur za poplatok 264 eur je v rozpore s dobrými mravmi a je neprimeraný. Túto skutočnosť už v minulosti judikoval aj Okresný súd Prešov pod sp. zn. 11C 42/2012-46 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.08.2014. Navyše, žalobca tvrdil, že nebol riadne informovaný o RPMN, keď je RPMN stanovená vo výške 263,64 %, v zmluve o úvere je RPMN 88 %. Ide o klamanie a zavádzanie spotrebiteľa a žalobca nebol informovaný o presnej výške RPMN.

Žalobca uviedol, že má naliehavý právny záujem na podanej žalobe už aj s poukazom na to, že v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 71/2011 bola judikovaná civilnoprávna úžera, ktorá spôsobuje neplatnosť právneho úkonu.

V priebehu prvostupňového konania žalovaný namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Prešov.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil, že účastníci konania dňa 15.1.2013 uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 300 eur, ktorý sa zaviazal žalobca splatiť spolu so zvýšeným poplatkom vo výške 264 eur, celkovo 564 eur jednou splátkou, ktorú mal zaplatiť do 23.1.2014. Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaný sčasti dlžnú sumu zaplatil.

Prvostupňový súd vec právne posúdil podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. a ďalej vychádzal z ust. § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. f/, k/, § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. Aplikoval na daný právny vzťah aj ust. § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zistil, že je daný naliehavý právny záujem na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 80 písm. c/ O.s.p., pretože týmto spôsobom bude právne postavenie žalobcu isté a do budúcnosti sa vyhne ďalším právnym sporom. Vysporiadal sa aj s námietkou miestnej nepríslušnosti, keď uviedol, že podľa § 87 písm. f/ O.s.p. je popri všeobecnom

súde odporcu na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má spotrebiteľ bydlisko, ak ide o spor spotrebiteľskej zmluvy. Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a spotrebiteľ (žalobca) má bydlisko v obvode Okresného súdu Prešov, je daná miestna príslušnosť Okresného súdu Prešov.

Ďalej prvostupňový súd zistil, že zmluva o úvere neobsahuje špecifikáciu jednotlivých splátok, teda z čoho pozostávajú istina, úroky a poplatky. Vzhľadom na znenie § 11 ods. 1 citovaného zákona č. 129/2010 Z.z. je potom síce zmluva platná, ale bezúročná a bez poplatkov.

Prvostupňovému súdu postačovalo uvedené zistenie a nebolo nutné z hľadiska hospodárnosti konania zaoberať sa ďalšími námietkami vznesenými zo strany žalobcu, ktorým odôvodňoval tento výrok.

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania, ktoré považoval za účelne vynaložené.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa je nedostatočne odôvodnený, prvostupňový súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalovaného a nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu. Tým bolo odňaté právo konať pred súdom. Ďalej namietal skutočnosti tvrdené v žalobe a bližšie sa týmito skutočnosťami, ktoré žalobca uviedol ako dôvody odôvodňujúce uplatnený nárok, zaoberal.

K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a uplatnil si trovy konania, pričom uviedol, že okrem podvojného uvedenia RPMN v zmluve absentuje aj údaj o výške o počte a termínoch splátok, istiny úrokov a iných poplatkov, s čím sa prvostupňový súd stotožnil.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Prvostupňový súd sa správne vysporiadal vo svojom rozhodnutí s námietkou miestnej príslušnosti a so skutočnosťou, že na strane žalobcu existuje naliehavý právny záujem na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvného vzťahu, ktorý uzatvoril so žalovaným. Za tejto situácie prvostupňový súd správne pristúpil k meritórnemu preskúmaniu uplatneného nároku.

Žalobca tvrdil, že svoj nárok odôvodňuje jednak neprimeranosťou poplatku za poskytnutý úver vo výške 264 eur a ďalej skutočnosťou, že nie je jednoznačne stanovená RPMN. Úlohou prvostupňového súdu bolo preto preskúmať tieto tvrdené dôvody, ktoré boli predmetom opísaného skutkového stavu uplatneného nároku žalobcom. Prvostupňový súd je totiž žalobou viazaný a je viazaný nielen žalobným návrhom (petitom), ale aj skutkovým stavom opísaným v žalobe. Pokiaľ by bol prvostupňový súd zistil, že z uvedených dôvodov aj len jeden dôvod spôsobuje dôvodnosť uplatneného nároku, v takom prípade má možnosť obmedziť sa len na skúmanie jedného takéhoto dôvodu v rámci hospodárnosti konania. V opačnom prípade je povinný preskúmať obidva tvrdené dôvody, ktoré odôvodňujú určenie, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov.

Prvostupňový súd sa však skutkovým stavom uvedeným v žalobe nezaoberal a svoje rozhodnutie odôvodnil skutkovými zisteniami, vo vzťahu ku ktorým ani nebolo riadne vykonané dokazovanie. Prvostupňový súd totiž uviedol, že dôvodom, pre ktorý vyhovel žalobe, je skutočnosť, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje špecifikáciu jednotlivých splátok. Teda z čoho pozostávajú istina, úroky a poplatky.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že v prejednáwanej veci nebolo vykonané dokazovanie listinou a to zmluvou uzatvorenou medzi účastníkmi konania, ktorá sa nachádza na čl. 4 a 5 súdneho spisu, pretože vykonanie tohto dôkazu nevyplýva z obsahu zápisnice o pojednávaní, ktoré bolo vykonané pred prvostupňovým súdom dňa 9.9.2015 (čl. 36 súdneho spisu). Preto skutkové zistenie súdu prvého stupňa bez prečítania listinného dôkazu (podľa § 129 ods. 1 O.s.p.) nie je podložené procesne správnym dokazovaním a preto pre akékoľvek závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvného vzťahu prvostupňový súd nemal žiadne podklady.

Následne je potrebné zaoberať sa aj dôvodmi, ktoré prvostupňový súd označil ako rozhodujúce pre vyhoviecie žalobe. Prvostupňový súd tvrdil, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania neobsahuje špecifikáciu jednotlivých splátok, teda z čoho pozostávajú istina, úroky a poplatky. Ust. § 9 zák. č. 129/2010 Z.z. takúto okolnosť vo vzťahu k vyhláseniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nestanovuje a preto záver prvostupňového súdu nie je v súlade so zákonom. Je pravdou, že v ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem iného musí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Preto aj aplikácia ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. je vo vzťahu k zisteniam prvostupňového súdu neakceptovateľné.

Vzhľadom na uvedené pochybenia prvostupňového súdu došlo týmto nepreskúmateľným rozhodnutím súdu prvého stupňa k odňatiu práva účastníkom konania konať pred súdom, čo je základným princípom práva na spravodlivý súdny proces. Preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Bude úlohou prvostupňového súdu v ďalšom konaní zaoberať sa žalobou, vyhodnotiť tvrdené dôvody o ktoré žalobca odôvodňuje svoj uplatnený nárok. Prvostupňový súd v prejednávanej veci vykoná dokazovanie zákonným spôsobom a následne vo veci aj rozhodne tak, že bude na daný zistený skutkový stav aplikovať aj správny právny predpis.

Prvostupňový súd zároveň v konečnom rozhodnutí o veci rozhodne aj o trovách konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.